

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Kainuu ja Pohjois-Pohjanmaa

PÄÄTÖS VESILIIKENNELAIN (463/1996) 15 §:n ja 16 §:n MUKAISESSA ASIASSA

Vesikulkuneuvojen käytön kieltäminen Hossan kansallispuistoon kuuluvilla valtion vesialueilla Suomussalmen kunnassa, Taivalkosken kunnassa ja Kuusamon kaupungissa.

DIAARINUMEROT

KAIELY/520/2019

POPELY/163/2020

PÄÄTÖKSEN ANTOPÄIVÄ

26.5.2020

ESITYKSEN TEKIJÄ

Metsähallitus/ Pohjanmaan-Kainuun Luontopalvelut

ESITYS JA SEN PERUSTELUT

Metsähallitus on tehnyt Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille esityksen, että polttomoottoriveneiden ja muiden koneellisten vesikulkuneuvojen käyttö kielletäisiin toistaiseksi Suomussalmen kunnan, Taivalkosken kunnan ja Kuusamon kaupungin Hossan kansallispuistoon (suojelualuekiinteistöt 777-891-1-41, 305-891-1-7 ja 832-891-1-4) kuuluvilla valtion vesialueilla lukuun ottamatta Perangan vesireittiä Pikku- ja Iso-Kukkurissa, kansallispuiston huoltotöitä ja nuottakalastusta Aittojärvellä. Sähköperämoottoreiden käyttö olisi sallittu. Polttomoottoreiden käyttöä halutaan rajoittaa niiden aiheuttaman melun sekä pakokaasu- ja öljypäästöjen vuoksi. Melu ja pakokaasut häiritsevät ja aiheuttavat haittaa ihmiselle ja eläimille. Hossan karut vedet halutaan pitää puhtaana polttoainepäästöistä. Kieltoa on esitetty Hossan kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelmassa, jonka ympäristöministeriö on vahvistanut vuonna 2019.

ASIAN KÄSITTELY

Kuuluttaminen

Vesiliikenneasetuksen 5 §:n ja hallintolain 62 a §:n mukaisesti esityksestä on tiedotettu kuuluttamalla Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, Pohjois-Pohjanmaan

elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, Suomussalmen kunnan, Taivalkosken kunnan ja Kuusamon kaupungin verkkosivuilla 27.2.2020 -31.3.2020 välisen ajan sekä lehti-ilmoituksilla Ylä- Kainuu ja Koillissanomat lehdissä 27.2.2020.

Lausuntopyynnöt

Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ovat 24.2.2020 varanneet tilaisuuden lausunnon antamiseen Suomussalmen kunnalle, Taivalkosken kunnalle, Kuusamon kaupungille, Liikenne- ja viestintävirasto Traficomille, Väylävirastolle, Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjois-Pohjanmaan piiri ry:lle, Suomen luonnonsuojeluliiton Kainuun piiri ry:lle, Oulun poliisilaitokselle, Rajavartiolaitokselle, Metsähallitus Metsätalous Oy:lle, Julma Ölky:n veneily-yrittäjälle, Hossan Irnin palikunnalle, Hossan lomakeskukselle, Hossan luontokeskukselle, tilan Vesala omistajalle, Lounajan Erästäjät ry:lle, Selkoskylän osakaskunnalle, Hossan osakaskunnalle, Kuusamon kunnan kaikkien kylien yhteisten vesialueiden osakaskunnalle, Suomussalmen kalastusalueelle, Kainuun Vapaa-ajankalastajat ry:lle, Suomussalmen perhokalastajat ry:lle, Hossan Matkailuyrittäjät r.y:lle, Idän Taiga ry:lle, Ruhtinansalmen kyläyhdistys ry:lle ja Selkosten kyläseura ry:lle.

SAADUT LAUSUNNOT JA MUISTUTUKSET

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom on lausunnossaan todennut, että esityksessä tarkoitettulla vesialueella ei sijaitse yleisiä kulkuväyliä (vesiväyliä). Kieltoalueen merkitsemisessä tulee noudattaa vesiliikennemerkeistä ja valo-opasteista annettua Traficomien määräystä LIVI/2393/00.03.03/2017. Maastomerkinnän toteuttamisesta vastaa kukin kunta alueellaan. Kuntien tulee ilmoittaa asennettujen vesiliikennemerkkien sijoituspaikat Traficomille sähköpostitse tai postitse.

Rajavartiolaitos on todennut esitykseen, että Rajavartiolaitos vastaa rajaturvallisuudesta itärajalla kaikkina vuorokauden aikoina kaikissa olosuhteissa, mikä vaatii liikkumista polttomootorilla varustetulla venekalustolla. Esityksen mukaan kielto ja rajoitus ei koskisi virka-, sairaankuljetus- ja pelastustehtävissä tai muusta vastaavasta välttämättömästä syystä sekä puolustuslaitoksen toiminnassa tarpeellista polttomootorikäyttöisen ajoneuvon käyttöä, joten kiellolla ja rajoituksella ei ole vaikutusta Rajavartiolaitoksen operatiiviseen toimintaa.

Väylävirasto ei näe estettä kieltojen määräämiselle.

Suomussalmen kunta toteaa, että Hossan kansallispuiston yksi merkittävimmistä tekijöistä on sen erämaisuus, hiljaisuus ja puhdasvetisyys. Kaikkien melua ja mahdollista ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien tekijöiden rajoittaminen kansallispuiston alueella tukee sen säilymistä lähellä alkuperäistä luonnontilaa. Lisäksi lausunnossa esitetään, että polttomootoriveneiden ja muiden koneellisten vesikulkuneuvojen käytön rajoittamista tulisi tarkastella Hossanjärven ja Joukojärven pohjoispuolella olevan Virtajärven välisellä alueella. Kuusamon kunnan kaikkien yhteisen vesialueen hallinnolta tulisi tiedustella samaa rajoittamisen mahdollisuutta Laukkujärven pohjoisosalle.

Kuusamon kaupunki toteaa, että vaikutukset Kuusamon alueella ovat vähäiset. Kiellolla ei ole vaikutusta Julma-Ölkylä järjestettäviin venekuljetuksiin.

Hossan osakaskunta suhtautuu esitykseen myönteisesti. Melu häiritsee kansallispuiston kapeiden vesistöjen luonnonrauhaa. Lyhyet välimatkat mahdollistavat normaalin kalastuksen harjoittamisen soutuveneilläkin.

Selkosten kyläseura ry on tyytyväinen Metsähallituksen esitykseen. Selkosten kyläseura ei hyväksy Suomussalmen kunnan lausunnossaan tekemään ehdotusta polttomoottoriveneiden ja muiden koneellisten vesikulkuneuvojen käytön rajoittamisesta myös Hossanjärven ja Joukojärven pohjoispuolella olevan Virtajärven välisellä alueella.

Selkoskylän osakaskunta/kalastuskunta on ilmoittanut, että sillä ei ole huomautettavaa Metsähallituksen esitykseen. Osakaskunta vastustaa Suomussalmen kunnan lausunnossaan tekemää ehdotusta polttomoottorikiellon ulottamisesta kansallispuiston ulkopuolelle Virta- ja Lounajan järviin, jotka nimenomaan jätettiin kyläläisten talouskalastusalueiksi.

Hossa-Irnin paliskunta on ilmoittanut, että sillä ei ole huomautettavaa esitykseen.

Metsähallitus Metsätalous Oy on ilmoittanut, että sillä ei ole huomautettavaa esitykseen.

Kuusamon kaikkien kylien yhteisten vesialueiden osakaskunta toteaa, että turhia ja perusteettomia kieltoja ja rajoituksia ei tulisi asettaa. Kielto- ja rajoitusalueen vaikutusalueella olevat vesistöt ovat osakaskunnille merkittäviä virkistyskalastusalueita. Osakaskunta istuttaa omistamilleen vesialueille vuosittain paikallista kantaa olevaa siikaa ja osaan vesistöistä kokeiluluonteisesti myös harjusta. Vesialueille kulkeminen on ollut mahdollista Kuusamon yhteismetsän kanssa sovittujen kulkureittien kautta ympärivuotisesti. Kalavesien hoitotyössä ja kalastuksessa tarvitaan perämoottoria. Kalastuksen harjoittamista vaikeutetaan suunniteltujen kieltojen kautta jo siten, ettei kalastus ole mahdollista toteuttaa isommilla vesistöillä kohtuuttomien soutumatkojen vuoksi, esimerkiksi Somer-järvi, jossa veneenlaskupaikalta on lähes 3 km:n yhdensuuntainen matka osakaskunnan vesialueen rajalle. Nykyiset 4-tahtiperämoottorit ovat erittäin hiljaisia ja ympäristöystävällisiä. Pelkästään muutaman järven virkistyskäyttömahdollisuuden takia sähköperämoottoria ei ole taloudellisesti järkevää hankkia. Kukaan vesialueenomistaja ja vastuullinen kalastaja ei tahallaan halua pilata omia vesistöjään, mutta ympärivuotinen vesistöjen järkiperäinen hyödyntäminen on jatkossa sallittava. Perämoottorilla ajavan kalastajan toimia pidetään häiritsevänä meluna, mutta huomioon ei oteta yhä kasvavan turistimassan häirtävaikutusta vesillä liikkujille. On kyseenalaista aiheuttaako muutama vähäpäästöinen ja ympäristöystävällinen perämoottori enemmän hajuhaittoja ja häiriötä eläimille kuin tuhannet metsässä vaeltajat.

Kainuun luontoretket on todennut lausunnossaan, että yritys on aloittanut toimintansa vuonna 2020 Joukojärven rannalla olevilla lomamökeillä. Toiminta on erilaisten ohjelmapalveluiden tuottaminen mm. kalastusta, melontaa, maastopyöräilyä ja vaelluksia. Toiminta on vasta alussa ja kaikkia tarpeita ei pysty ennakoimaan. Tavoitteena on palvella asiakkaita turvallisesti ja toiveiden mukaisesti sekä tarvittaessa huoltaa ja palvella asiakkaita retkillä. Yritys suunnittelee sähköperämoottorin hankintaa. Polttomoottoreiden kieltäminen mm. Kokalmuksen, Hoiluan ja Ala-valkeaisen vesialueella rajoittaa merkittävästi toiminnan suunnittelua. Etäisyydet Joukojärveltä esim. Kokalmukseen on sähköperämoottoreille pitkä ja aikaa vievä. Polttomoottoreiden käyttö ollaan sallimassa nuottakalastuksen yhteydessä Aittojärvellä. Kalastusmatkailua voidaan jatkossa toteuttaa paremmin Hoiluan, Kokalmuksen ja Ala-valkeaisen vesien siirtyessä yleiskalastusoikeuden piiriin ja Lipposensalmen kulkuesteen poistuessa vuoden 2020 jälkeen. Kainuun luontoretket esittää polttomoottorien käytön sallimista Hossan alueen matkailuyrittäjille tarpeiden mukaan Hossan kansallispuiston vesialueille, kuten se on mahdollista kansallispuiston

huoltotöissä, nuottakalastuksessa Aittojärvellä sekä kansallispuiston sisällä Julma-Ölkylä, vaikka itse vesialueet eivät sisälly kansallispuistoon.

Suomussalmen perhokalastajat ry on ilmoittanut kannattavansa Metsähallituksen esitystä.

VASTINEPYYNTÖ

Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pyysivät 7.5.2020 Metsähallitukselta vastinetta Kuusamon kaikkien kylien yhteisten vesialueiden osakaskunnan lausuntoon ja Kainuun luontoretkien muistutukseen.

Metsähallituksen vastine

Vesiliikenteen rajoittaminen Hossan kansallispuistossa valtion vesialueilla ei vaikeuta tai estä kalastuksen harjoittamista Hossan kansallispuiston sisällä olevilla Kuusamon kaikkien kylien yhteisten vesialueiden osakaskunnan vesialueilla, koska esitys ei koske osakaskunnan vesialueita. Osakaskunnalle on perustettu venevalkamapaikat ja kulkuoikeudet maanmittaustoimituksissa: Somer-järven rannassa on venevalkamaoikeus Kotaojan suussa. Lisäksi venevalkamaoikeudet ovat Julma-Ölkylä, Ala-Ölkylä ja Laukkujärvellä.

Metsähallitus esittää vastineena Kainuun luontoretkien lausuntoon, että Kokalmus, Pitkä-Hoilua ja Ala-Valkeinen ovat kansallispuiston ydinalueella ja ne halutaan säilyttää rauhallisina alueina. Kyseisillä vesialueilla voisi käyttää sähköperämoottoria, jonka hankintaa yrittäjä on suunnitellut. Nykyisin on saatavilla varsin tehokkaitakin sähköperämoottoreita, joiden hinta kylläkin on korkeampi kuin polttomoottoriversioiden. Siirtymiin Joukojärveltä ja takaisin voisi käyttää polttomoottorilla varustettua perämoottoria, jolloin pienelle sähköperämoottorille voisi asentaa veneeseen lisätelineen kansallispuiston vesillä liikkumista varten. Polttomoottoreiden käyttö Hossan kansallispuiston valtion vesialueilla rajataan mahdollisimman vähäiseksi eli kansallispuiston huoltotöihin, nuottakalastukseen Aittojärvellä, virka-, sairaankuljetus- ja pelastustehtäviin tai muihin vastaaviin välttämättömiin syihin sekä puolustuslaitoksen toimintaan. Kansallispuiston rauhallisuus ja hiljaisuus on yksi luontomatkailun vetovoimatekijä, jota kannattaa hyödyntää luontomatkailutuotteiden markkinoinnissa.

KAINUUN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUKSEN JA POHJOIS-POHJANMAAN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUKSEN RATKAISU

Suomussalmen kunnan, Taivalkosken kunnan ja Kuusamon kaupungin Hossan kansallispuistoon kuuluvilla valtion vesialueilla suojelualuekiinteistöt 777-891-1-41, 305-891-1-7 ja 832-891-1-4:

- 1) Kielletään polttomoottoreiden käyttö veneissä lukuun ottamatta Perangan vesireittiä Pikku- ja Iso-Kukkurissa, kansallispuiston huoltotöitä ja nuottakalastusta Aittojärvellä. Sähköperämoottoreiden käyttö veneissä on sallittua.
- 2) Kielletään vesiskoottereiden ja -jettien sekä muiden vastaavan tyyppisten moottorikäyttöisten vesikulkuneuvojen käyttö.

Kieltojen kohteena oleva vesialue on merkitty päätöksen liitekarttoihin 1-2.

Kiellot ovat voimassa toistaiseksi.

Kiellot koskevat myös työnteon tai asunnon sijainnin vuoksi tapahtuvaa liikkumista sekä vaikeasti liikuntavammaisen henkilön liikkumista.

Kiellot eivät koske virka-, sairaankuljetus- ja pelastustoimen suorittamiseksi tai muusta vastaavasta syystä välttämätöntä vesikulkuneuvolla liikkumista eikä puolustusvoimien toimintaa tehtävien niin edellyttäessä.

PERUSTELUT

Hossan kansallispuisto

Hossan kansallispuisto on perustettu lailla 296/2017 Suomen itsenäisyyden 100 –vuotisjuhlavuoden kansallispuistoksi. Suomussalmen, Kuusamon ja Taivalkosken kunnissa sijaitsevan Hossan kansallispuiston pinta-ala on noin 11 094 hehtaaria, josta vesialuetta on noin 1281 hehtaaria. Kansallispuistossa on runsaasti järviä, lampia ja pieniä jokia. Kansallispuisto on perustettu muun muassa yleistä virkistys- ja retkeilykäyttöä sekä luonnonharrastusta varten.

Luonnonsuojelulain (1096/1996) 19 §:n mukaan kansallispuiston hoidon ja käytön järjestämistä varten on laadittava hoito- ja käyttösuunnitelma, jossa määritellään toimenpiteet kansallispuiston perustamistavoitteiden toteuttamiseksi. Hoito- ja käyttösuunnitelman laatii viranomainen, jonka hallinnassa luonnonsuojelualue on ja sen vahvistaa ympäristöministeriö. Hossan kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelman on ympäristöministeriö vahvistanut 16.7.2019. Hoito- ja käyttösuunnitelmaan on kirjattu, että polttomoottoriveneiden käyttö kielletään kansallispuiston vesissä pois lukien Perangan vesireittiä Iso- ja Pikku-Kukkurissa, kansallispuiston huoltotöitä ja nuottakalastusta Aittojärvellä. Sähköperämoottoreiden käyttö sallitaan.

Luonnonsuojelulain 18 §:n 2 momentin mukaan kansallispuistossa voidaan joko alueen perustamispäätökseen tai aluetta koskevaan järjestyssääntöön otettavalla määräyksellä kieltää tai rajoittaa liikkumista. Liikkumiskiello tai -rajoitus edellyttää, että alueen eläimistön tai kasvillisuuden säilyminen sellaista vaatii. Hossan kansallispuistosta annetussa laissa ei ole säännöksiä liikkumisrajoituksista. Luonnonsuojelulain 20 §:n 1 momentin mukaan kansallispuistolle on sen käyttäjiä varten laadittava järjestyssääntö, jossa annetaan tarpeelliset 18 §:n 2 momenttiin perustuvat rajoitukset alueen käytölle. Järjestyssäännön antaa se viranomainen, jonka hallinnassa alue on. Esityksen mukainen polttomoottoreiden käyttöä koskeva kiello on kirjattu Hossan kansallispuiston järjestyssääntöihin, jotka on vahvistettu Metsähallituksen antamalla päätöksellä 20.4.2020 MH 238/2019.

Luonnonsuojelulain 13 §:n rauhoitussäännösten mukaan kansallispuistossa ei saa muun muassa pyydystää tai tappaa luonnonvaraisia selkärangaisia eläimiä. Luonnonsuojelulain 14 §:ssä säädetään poikkeuksista rauhoitussäännöksiin: kansallispuistossa saa esimerkiksi kalastaa kalastuslain (379/2015) 7 §:ssä säädettyjen yleiskalastusoikeuksien mukaisesti. Luonnonsuojelulain 15 §:ssä säädetään luvanvaraisista poikkeuksista rauhoitussäännöksiin: kansallispuistossa voidaan alueen hallinnasta vastaavan viranomaisen luvalla kalastaa muutoinkin kuin kalastuslain 7 §:ssä tarkoitettulla tavalla.

Kalastuslain 7 §:ssä säädetään yleiskalastusoikeuksista. Jokaisella on oikeus veloituksetta onkia ja pilkkiä sekä kalastaa silakkaa yhdellä vavalla siimaan kiinnitetyillä pystysuunnassa liikuteltavilla koukuilla. Jokaisella kalastonhoitomaksun suorittaneella sekä jokaisella alle 18-vuotiaalla ja 65

vuotta täyttäneellä on oikeus harjoittaa viehekalastusta. Edellä tarkoitetut oikeudet eivät koske vaelluskalavesistöjen koski- ja virta-alueita, eivätkä niitä vesialueita, joilla kalastaminen on muun säännöksen nojalla kielletty. Onginta-, pilkintä- ja viehekalastuskilpailuja sekä muita vastaavia järjestettyjä tilaisuuksia varten on saatava kalastusoikeuden haltijan lupa. Edellä säädettyä sovelletaan myös valtion omistamilla vesialueilla.

Hossan kansallispuiston rauhoitussäännöksistä säädetään Hossan kansallispuistoa koskevan lain 3 §:ssä. Kansallispuistossa kielletyistä toiminnoista säädetään luonnonsuojelulain 13 §:ssä ja rauhoitussäännöksiä koskevista poikkeuksista luonnonsuojelulain 14 ja 15 §:ssä. Rauhoitussäännösten estämättä taimenen ja harjuksen istuttaminen Umpi-Valkeaisen ja Iso-Valkeaisen järviin ja siihen perustuva viehekalastus sekä vieheellä kalastaminen kansallispuiston virtavesissä on sallittua. Lisäksi vapaa-ajan kalastus seisovilla pyydyksillä on sallittua Iso- ja Pikkukukkurin järvissä, Iso Syrjäjärvessä ja Aittojärvessä sekä Talasjärvessä, Puukkojärvessä, Syvä Suottajärvessä, Matala Suottajärvessä ja Saari Hoiluan järvessä. Nuotanveto Aittojärvessä on sallittua kalaston hoitamiseksi tai pyyntitavan esittelemiseksi yleisölle. Voimaantulosäännöksen mukaan taimenen ja harjuksen istuttaminen ja siihen perustuva kalastaminen Ala- ja Keski-Valkeaiseen, Pitkähoilua-Kokalmukseen ja Kirkasvetiseen voi jatkua 31 päivään joulukuuta 2020 asti.

Hossan kansallispuiston järjestyssäännön mukaan Metsähallituksen vapalupa vaaditaan kalastettaessa vieheellä Kirkasvetisessä, Pitkä-Hoilua-Kokalmuksessa, Iso-, Keski-, Ala- ja Umpi-Valkeaisessa sekä kansallispuiston virtavesissä. Vuoden 2021 alusta alkaen vieheellä tapahtuvaan kalastukseen tarvitaan kalastuslupa kansallispuiston virtavesille, sekä Umpi- ja Iso-Valkeaisen järviin. Muut vesialueet ovat kalastettavissa yleiskalastusoikeuksin. Vapaa-ajan pyydyskalastusta seisovilla pyydyksillä voi harjoittaa Metsähallituksen pyydyskalastusluvalla Iso- ja Pikkukukkurissa, Iso Syrjäjärvessä, Aittojärvessä, Talasjärvessä, Puukkojärvessä, Syvä Suottajärvessä, Matala Suottajärvessä ja Saari-Hoiluassa. Nuotanveto on sallittu Aittojärvessä kalaston hoitamiseksi ja pyyntitavan esittelemiseksi yleisölle Metsähallituksen luvalla.

Vesiliikennelaki

Vesiliikennelain 15 §:n mukaan vesikulkuneuvolla liikkuminen voidaan kieltää määräajaksi tai toistaiseksi määrätyllä vesialueella tai rajoittaa sitä, jos kiello tai rajoitus harkitaan tarpeelliseksi liikenteen, ympäristön, kalastuksen tai muun elinkeinon suojaamiseksi taikka yleisen luonnon virkistyskäytön tai muun yleisen edun vuoksi. Kiello tai rajoitus ei nopeusrajoitusta lukuun ottamatta koske työnteon tai asunnon sijainnin vuoksi tarpeellista vesikulkuneuvon käyttöä taikka vaikeasti liikuntavammaisen henkilön vesikulkuneuvon käyttöä, ellei päätöksessä erityisen painavasta syystä toisin määrätä. Vesiliikennelain 16 §:n mukaan tietyn moottorikäyttöisen vesikulkuneuvotyypin käyttäminen voidaan kieltää tai rajoittaa sitä, jos siitä aiheutuu erityisen huomattavaa haittaa luonnolle tai muulle ympäristölle, kalastukselle tai muulle elinkeinolle, yleiselle luonnon virkistyskäytölle tai muulle yleiselle edulle. Erityisen huomattavalla haitalla tarkoitetaan muun muassa vesikulkuneuvon aiheuttamaa melua, häiriötä tai sen aiheuttamia ympäristölle vahingollisia päästöjä.

Esitetyt kiellot ovat perusteltuja ja tarpeellisia, koska polttomoottoreilla varustettujen veneiden käyttö aiheuttaa Hossan kansallispuiston yleiselle virkistys- ja retkeilykäytölle meluhaittaa, pakokaasuja ja polttoainepäästöjä vesiin. Vesiskoottereilla ja –jeteillä tai vastaavilla vesikulkuneuvoilla tapahtuva ajelu ei sovellu kansallispuiston luonnonrauhaan eikä ole tarpeellista liikkumista kansallispuistossa. Kansallispuiston virkistys- ja retkeilyarvojen turvaamiseksi on erityisen painava syy kieltää polttomoottoreiden käyttö veneissä kaikilta myös vaikeasti

liikuntavammaisilta henkilöiltä. Kaikilla on mahdollista liikkua veneellä, joka on varustettu sähköperämoottorilla. Sähköperämoottoreiden käytöstä ei aiheudu melua, pakokaasuja eikä polttoainepäästöjä vesiin.

Kalastuksesta kansallispuiston vesialueilla on säännökset luonnonsuojelulain 14 §:ssä ja 15 §:ssä, Hossan kansallispuiston perustamislain 3 §:ssä ja Hossan kansallispuiston järjestyssäännössä. Tällä päätöksellä määrätty kiellot ja rajoitukset eivät estä edellä mainituissa pykälissä ja järjestyssäännössä sallittua kalastusta kansallispuiston vesialueilla.

Määrätyt kiellot ja rajoitukset eivät koske kansallispuiston ulkopuolisia vesialueita eivätkä estä tai rajoita niillä tapahtuvaa polttomoottoriveneellä kulkemista tai kalastamista. Kuusamon kaikkien kylien yhteisten vesialueiden osakaskunnalle on kiinteistötietojärjestelmän mukaan kansallispuistossa tieoikeus Y1998-26077 ja venevalkamaoikeus Y1998-26079, joiden kautta on mahdollista kulkea Somer-järvelle polttomoottoriveneellä ja kalastaa polttomoottoriveneellä osakaskunnan omistaman vesialueen osalla Somer-järveä. Laukkujärvellä on venevalkamaoikeus Y1998-26056 ja tieoikeus Y1998-26064, jotka mahdollistavat kalastamisen polttomoottoriveneellä osakaskunnan omistamalla osalla Laukkujärveä. Osakaskunnalla on venevalkamaoikeudet Y1998-25968 ja Y1998-25977 sekä tieoikeudet Y1998-26027 ja Y1998-26028, jotka mahdollistavat kalastamisen polttomoottoriveneellä osakaskunnan omistamalla vesialueella Julma-Ölkylä ja Ala-Ölkylä. Sähköperämoottorin käyttö mahdollistaisi kulkemisen ja kansallispuistossa sallitun kalastuksen kaikilla kansallispuiston vesialueilla mukaan lukien koko Somer-järven ja Laukkujärven.

Ei ole perustetta sallia polttomoottorin käyttöä veneissä matkailuyrittäjille. Määrätyt kiellot ja rajoitukset eivät estä luonto- ja virkistysmatkailuun perustuvaa liiketoimintaa ja toiminta on mahdollista suunnitella kiellot ja rajoitukset huomioiden. Luonto- ja virkistysmatkailuun kansallispuiston alueella kuuluu osana matkailijoiden mahdollisuus nauttia hiljaisuudesta, luonnon äänistä ja kiireettömyydestä. Matkailijoiden ja retkeilijöiden pelastaminen hädästä on mahdollista, koska polttomoottoriveneitä voidaan käyttää sairaankuljetus- ja pelastustoimen suorittamiseksi. Nuotanhaukko onnistuu vain polttomoottoriveneellä ja kansallispuiston perustamislain rauhoitussäännöksen ja järjestyssäännön mukaan nuotanhaukko Aittojärven alueella on sallittu vain kalaston hoitamiseksi ja pyyntitavan esittelemiseksi yleisölle. Noin 110 neliökilometrin suuruisen kansallispuiston huoltotyöt edellyttävät polttomoottoriveneen käyttöä. Julma-Ölkyn ja Ala-Ölkyn vesialueet eivät kuulu valtion omistamiin kansallispuiston vesialueisiin.

Tässä yhteydessä ei käsitellä Suomussalmen kunnan lausunnossaan tekemää ehdotusta laajentaa kielto- ja rajoitusalueita muillekin vesialueille kuin Metsähallituksen esityksen mukaisille valtion vesialueille. Suomussalmen kunta voi halutessaan tehdä 1.6.2020 alkaen Traficomille oman vesiliikennelain mukaisen esityksen Suomussalmen kuntaan kuuluville vesialueille. Traficom käsittelee ja päättäisi asiasta.

VOIMAANTULO

Kiellot tulevat voimaan 1.7.2020 lukien mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Muutoksenhakuviranomainen voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

KIELTOJEN MERKITSEMINEN

Päätöksen tultua lainvoimaiseksi kiellot tulee merkitä tarpeen vaatiessa vesialueelle tai sen läheisyyteen. Metsähallituksen tulee olla merkitsemistarpeesta yhteydessä Suomussalmen kuntaan,

Taivalkosken kuntaan ja Kuusamon kaupunkiin, jotka kukin alueellaan vastaavat vesiliikennelain 19 § 1 momentin nojalla kieltojen merkitsemisestä sekä merkkien ylläpidosta.

Merkitsemisessä tulee noudattaa vesiliikennemerkeistä ja valo-opasteista annettua Traficomien määräystä LIVI/2393/00.03.03/2017. Kuntien tulee ilmoittaa asennettujen vesiliikennemerkkien sijoituspaikat Traficomille sähköpostitse tai postitse. Merkkien asettamisessa noudatetaan myös, mitä vesilain 10 luvun 5 §:ssä säädetään yleisen kulkuväylän ylläpitäjän oikeudesta asettaa merenkulun turvalaitteita vesistöön tai sen rannalle.

PÄÄTÖKSEN KUULUTTAMINEN JA NÄHTÄVILLÄ PITÄMINEN

Päätöksestä tiedotetaan vesiliikenneasetuksen 7 §:n ja hallintolain 62 a §:n mukaisella kuulutuksella. Kuulutus ja päätös julkaistaan Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, Suomusalmien kunnan, Taivalkosken kunnan ja Kuusamon kaupungin verkkosivuilla. Lisäksi kuulutus julkaistaan Ylä-Kainuu ja Kollissanomat sanomalehdissä.

PÄÄTÖKSEN SAATAVILLA PITÄMINEN

Somussalmien kunnan, Taivalkosken kunnan ja Kuusamon kaupungin tulee pitää päätöstä koskevat tiedot saatavilla niin kauan kuin kiellot ovat voimassa.

PÄÄTÖKSEN VALVONTA JA RIKKOMINEN

Vesiliikennelain 23 §:n mukaan vesikulkuneuvojen käyttämisestä vesialueella valvovat Liikenne- ja viestintävirasto, poliisi, Rajavartioloaitos ja Tulli. Kieltojen rikkomisen rangaistuksista säädetään vesiliikennelain 24 §:ssä.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Vesiliikennelaki (463/1996) 3 §, 15 §-19 §

Vesiliikenneasetus (124/1997) 4-8 §

Asetus vesikulkuväylien merkitsemisestä (846/1979) 5 §

Traficomien määräys vesiliikennemerkeistä ja valo-opasteista 12.4.2017, LIVI/2393/00.03.03/2017

Hallintolaki 62 a §

MUUTOKSENHAKU

Päätöksestä saa valittaa Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen siten kuin laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) säädetään.

Valitusosoitus päätöksen liitteenä.

MAKSUA KOSKEVA PÄÄTÖS

Maksuvelvollinen	Metsähallitus/ Pohjanmaan-Kainuun Luontopalvelut
Maksu	570 euroa
Perustelu	Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuosina 2019-2020 (1372/2018).
Oikaisuvaatimus	Maksuvelvollinen, joka katsoo, että maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen kirjallisesti oikaisua Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta. Oikaisuvaatimusohje päätöksen liitteenä.

Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Yksikön päällikkö

Jari Pesonen

Lakimies

Heli Peuraniemi

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Yksikön päällikkö

Eero Melantie

Ympäristölakimies

Soile Veteläinen

Päätös on allekirjoitettu sähköisesti.

Lisätiedot ja yhteydenotot

Kainuun ELY-keskus Heli Peuraniemi puh. 0295 023 832

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus Soile Veteläinen, puh. 0295 038 435

LIITTEET

- kartat 1-2
- valitusosoitus
- maksua koskeva oikaisuvaatimusosoitus

JAKELU, kirjeellä

Annettu postin kuljetettavaksi:

- 1) Metsähallitus/ Pohjanmaan-Kainuun Luontopalvelut
- 2) Suomussalmen kunta
- 3) Taivalkosken kunta
- 4) Kuusamon kaupunki
- 5) Liikenne- ja viestintävirasto Traficom
- 6) Oulun poliisilaitos
- 7) Rajavartiolaitos
- 8) Tulli
- 9) Väylävirasto
- 10) Kuusamon kaikkien kylien yhteisten vesialueiden osakaskunta
- 11) Kainuun luontoretket

Tämä asiakirja KAIELY/520/2019 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KAIELY/520/2019 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Peuraniemi Heli 26.05.2020 09:51

Ratkaisija Pesonen Jari 26.05.2020 10:00

Esittelijä Veteläinen Soile 26.05.2020 10:01

Ratkaisija Melantie Eero 26.05.2020 11:10